

BIBLIOTECA JUST M. CASERO

Barri de Pont Major
Pl. de l'Om, 1
17007 Girona
Tel. 972 211 370
bibliojcasero@ajgirona.org

BIBLIOTECA ERNEST LLUCH

Barri de Palau
Saragossa, 27
17003 Girona
Tel. 972 426 368
bibliolluch@ajgirona.org

BIBLIOTECA SALVADOR ALLENDE

Barri de Santa Eugènia
Montseny, 74-78
17006 GIRONA
Tel. 972 232 715
biblioallende@ajgirona.org

BIBLIOTECA DE TAIALÀ

Carretera de Tialà, s/n
17007 GIRONA
Tel. 972 213 315
bibliotaiala@ajgirona.org

www.ajuntament.gi/biblioteques

INFORMACIÓ

2005
**ANY DEL
llibre**
I LA LECTURA

Guia de lectura

HANS CHRISTIAN ANDERSEN

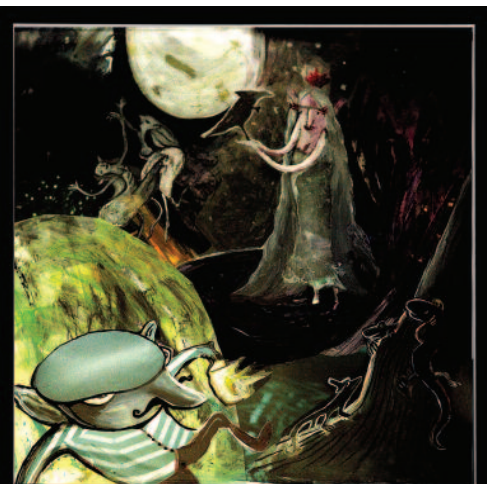

APUNT BIOGRÀFIC

H.C. Andersen neix el 2 d'abril de 1805 a la ciutat danesa d'Odense, capital de l'illa de Fiònia, i és l'únic fill d'una família molt pobra. El 1816 el seu pare mor i, dos anys més tard, la seva mare es torna a casar. Aleshores el jove Andersen se'n va a provar sort com a dramaturg a la capital del país, Copenhaguen. Allà les coses no li van gaire bé, passa gana i fred, i està a punt de tornar, però gràcies a les gestions del director de teatre Jonas Collins obté una beca per continuar els estudis. El 1828 Andersen aprova els exàmens d'ingrés a la universitat de Copenhaguen. Comença a publicar a partir de 1829 i els seus llibres tenen bona acceptació. Rep una beca reial del rei Frederic VI amb la qual podrà satisfer un dels seus anhels: viatjar, i no parará fins al 1873. Després d'un dels seus viatges a Itàlia, l'any 1835, publica el que el farà mundialment famós: els contes per a infants, i per a no tan infants. A partir de llavors, el seu èxit no té aturador i l'acompanya sempre. Acumula honors i distincions, i rep una beca literària oficial amb caràcter vitalici. Pel que fa la seva vida sentimental, s'enamora diverses vegades, però no s'arriba a casar. Durant els seus viatges arreu d'Europa coneix altres artistes il·lustres i hi fa amistat, com ara, Heinrich Heine, Victor Hugo, Felix Mendelssohn, Alexandre Dumas pare, Robert Schumann, Franz Liszt, Charles Dickens, Richard Wagner, Edvard Grieg, Johannes Brahms i Henrik Ibsen, entre d'altres. Mor després d'una llarga malaltia el 4 d'agost de 1875. El seu funeral en la catedral de Copenhaguen és multitudinari i té la presència del rei de Dinamarca.

EL CONTISTA MÉS FAMÓS

H.C. Andersen, com la majoria d'escriptors d'aquella època, volia triomfar escrivint obres de teatre, però no se n'acabà de sortir. Tanmateix, el reconeixement li vindrà per un altre costat: pels seus reculls de contes per a infants. *La sireneta*, *El soldadet de plom*, *L'aneguet lleig*, *La princesa i el pèsol* o *El vestit nou de l'emperador* són alguns dels contes més coneguts que H.C. Andersen va escriure al llarg de la seva vida. Cal dir, però, que la seva obra no només comprèn els contes, sinó que aquest danès camallarg també escrigué novel·les, poemaris, llibres de viatges, obres de teatre i alguna autobiografia.

CONTES I MÉS CONTES

Si es compten *Les llegendes populars daneses* H.C. Andersen escrigué 172 contes, bona part dels quals han estat traduïts a una infinitat de llengües.

Us sona aquest començament?

“Tems era temps, hi havia un rei que tenia sis filles molt belles, però no era pas un rei del món dels humans. El seu regne es trobava molt i molt lluny, sota les ones, allà on els peixos espurnegen com joiells entre esculls i roques escarpades.”

I aquest altre?

“Una vegada hi havia una capsa amb vint-i-cinc soldats de plom. Eren tots idèntics, lluien un elegant uniforme vermell i blau i duïen un rifle a l'espatlla. L'últim, però, només tenia una cama, perquè al fabricant li havia faltat plom.”

Aquest també, oi?

“Un dia de sol estiuenç, quan el blat era groc i les flors es bressolaven amb la brisa, una mare ànega covava els ous del seu niu que havia post al racó d'un estany.”

TRADICIÓ I IMAGINACIÓ

La tradició oral dels països d'arreu d'Europa, la mitologia escandinava i la imaginació conflueixen en la ploma d'aquest escriptor entranyable i solitari. L'èxit dels seus relats potser es deu al fet que ell escrivia pensant en els nens i no en els adults, i amb un estil que incorpora expressions quotidianes, sentiments i idees que fins aleshores no es trobaven en la literatura infantil. A més, H.C. Andersen no només escrivia contes, sinó que també els explicava en públic sempre que en tenia l'ocasió: van ser les primeres *Hores del conte*. Encara que no ho sembli, molts dels seus contes van ser qualificats d'immorals, poc escaients per a la mainada, perquè els seus protagonistes no acaben feliços i menjant anissos. L'harmonia amb la natura, la mort, la presència femenina, el sentiment per sobre la raó són alguns dels temes recurrents i innovadors en la seva narrativa infantil.

ANY INTERNACIONAL DEL LLIBRE

Es considera que H.C. Andersen fou el primer autor que escrigué històries adreçades a un públic infantil, per aquesta raó s'ha escollit la seva data de naixement, el 2 d'abril, per celebrar cada any el Dia Internacional del Llibre Infantil i Juvenil. Aquest any 2005, no cal dir-ho, és una mica especial perquè es commemora el segon centenari del seu naixement. El 2 d'abril, però, també és el dia que s'atorga el Premi Andersen (conegut com a Nobel Infantil); un guardó biennal que serveix per recordar al món la importància que té la literatura per als més menuts i les més menudes.

Innombrables i ingents, és l'autor més traduït després de la Bíblia, per bé que també és l'autor que es tradueix més lliurement. En el nostre país, les versions i adaptacions que hi ha són fetes a partir de l'anglès amb la qual cosa es perd una mica més de literalitat, ara bé, malgrat això, els seus contes explicats i llegits en l'idioma que sigui agraden, i molt, i ja formen part de l'imaginari infantil de moltes generacions.

En les biblioteques del Sistema de Lectura Pública de Catalunya (SLPC) es pot trobar bona part de l'obra de H.C. Andersen, sobretot els contes, adaptats a diferents edats, i algunes de les adaptacions cinematogràfiques que se n'han fet. Nosaltres proposem alguns reculls de contes i alguna pel·lícula per orientar-vos, però sapiguen que hi ha molt de material.

Llibres:

- *Dotze contes*, de H.C. Andersen, edicions de l'Abadia de Montserrat, 1985.
- *Cuentos de Andersen*, edicions Anaya, 2003.
- *El cuento de mi vida*, de H.C. Andersen ediciones del Cotal, 1978.
- *Contes clàssics de H.C. Andersen i dels germans Grimm*, a cura de Nicola Baxter, edicions Elfos, 2002.
- *Rondalles de H.C. Andersen*, versió de Josep Carner i de Marià Manent, il·lustracions d'Arthur Rackham, editorial Joventut, 1998.
- *El libro de los cuentos de Andersen*, adaptació i il·lustracions de Mercè Llimona, Ediciones B, 2003.
- *Els millors contes de H.C. Andersen*, adaptació de Concha Cardeñoso i il·lustracions de Liora Grossman, edicions Timun Mas, 2004.
- *Los mejores cuentos de Andersen*, adaptat per Arnica Esterl, edicions Everest, 2002.

Cinema:

- *El fabuloso Andersen*, dirigida per Charles Vidor, 1995.
- *El rei i l'ocell*, un film de Paul Grimault, 1999.
- *Pulgarcita*, Grandes clásicos (SAV), 2000.
- *El màgic dels somnis*, Enciclopèdia Catalana, 2002 (català i castellà).
- *La reina de las nieves*, dirigida per David Wu, 2003.
- *La sirenita*, dirigida per John Musker i Ron Clements, Walt Disney Pictures, 1989.

Podeu trobar informació sobre H.C. Andersen i les celebracions d'aquest any 2005 en:

<http://www.hca2005.com/>

<http://es.hca2005.net/>

<http://www.andersen.sdu.dk/>

<http://www.ambmadrid.um.dk/es>

